

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 18 april 1929 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 28 april 1926 om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län.

Genom en den 15 februari 1929 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 114, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om fortsatt tillämpning av lagen den 28 april 1926 (nr 88) om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län.

Härigenom förordnas, att lagen den 28 april 1926 om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län, vilken lag gäller till den 1 januari 1930, skall äga fortsatt giltighet till den 1 januari 1933.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

Genom lagen den 28 april 1926 är förordnat, att inom Norrbottens, Väster-*Propositionen.* bottens och Jämtlands län inmutning för annans än kronans räkning ej utan Konungens för särskilt fall givna tillstånd må ske å kronojord, som ej innehas under ständig besittningsrätt eller är anslagen till boställe. I förevarande proposition föreslås nu, att denna lag, som gäller till den 1 januari 1930, skall erhålla förlängd giltighet under en tid av tre år.

I ett i ärendet avgivet yttrande har bergmästaren i norra bergmästardistriktet C. I. Asplund ånyo framfört ett av honom tidigare, i samband med prövningen åren 1927 och 1928 av frågan om fortsatt giltighet av 1926 års lag väckt förslag, att i den provisoriska lagen måtte införas bestämmelser i ändamål att reglera den Kungl. Maj:t tillkommande dispensrätten. Rörande detta för-

slag, som vunnit understöd av kommerskollegium och länsstyrelsen i Norrbottens län, har departementschefen anfört följande:

Då frågan om utsträckning av giltighetstiden för 1926 års lag var föremål för behandling av 1927 och 1928 års riksdagar, förelåg jämväl nu berörda spörsmål till avgörande. Vid båda dessa tillfällen funno emellertid Kungl. Maj:t och riksdagen anledning ej förekomma att i gruvlagstiftningsfrågans dåvarande läge genomföra en mer detaljerad lagstiftning av provisorisk karaktär. — — — Anledning att nu frångå den ståndpunkt, som i förevarande avseende under föregående år intagits av statsmakterna, synes icke föreligga. De ytterst fåtaliga ärenden, som inkommit under den tid lagen varit gällande, synas ej heller, såsom möjligen skulle kunna ifrågasättas, motivera villkorens intagande i en administrativ författning. I anledning av vad i vissa utlåtanden framhållits, att av hänsyn till vederbörande inmutare de föreslagna stadgandena borde intagas i lagen, må erinras, att i den mån en fast praxis utvecklar sig i fråga om de villkor, som föreskrivas vid beviljande av tillstånd till inmutning, inmutaren lätteligen kan skaffa sig kännedom därom.

Förslaget innefattar så till vida en nyhet som att medan 1926 års lag vid föregående tillfällen, 1927 och 1928, beretts fortsatt tillämpning under en tid av allenast ett år, lagen nu skall erhålla förlängd giltighet under tre år eller till den 1 januari 1933. Anledningen härtill torde vara att söka i det läge, vari frågan om en ny gruvlagstiftning för närvarande befinner sig. Beträffande denna lagstiftningsfråga har departementschefen, under hänvisning till de därom årligen lämnade uppgifterna i propositionerna angående den provisoriska lagstiftningens prolongation, erinrat, att sedan socialiseringsnämnden i augusti 1927 avgivit utlåtande över det av särskilda sakkunniga år 1923 avlämnade betänkandet ävensom över de i anledning av betänkandet av vissa myndigheter och sammanslutningar avgivna yttranden, kommerskollegium jämlikt Kungl. Maj:ts beslut efter samtliga bergmästares hörande den 24 februari 1928 avgivit yttrande i fråga om socialiseringsnämndens utlåtande. Därjämte hava ingenjörsvetenskapsakademien, järnkotoret, svenska teknologföreningen och Sveriges industriförbund, vilka därtill beretts tillfälle, avgivit yttranden över samma utlåtande. Departementschefen har anfört, att det med hänsyn till detta lagstiftningsärendes vidlyftiga beskaffenhet och de skiftande uppfattningar angående den blivande lagstiftningens innehåll, som kommit till uttryck i avgivna utlåtanden, icke för närvarande lärer vara möjligt att närmare ange den tidpunkt, då frågan kan komma att föreläggas riksdagen.

Utskottet.

Utskottet har icke något att erinra mot att fortsatt tillämpning gives det i 1926 års lag meddelade förbudet mot inmutning i förening med rätt för Kungl. Maj:t att därifrån bevilja dispens. Vad angår det under ärendets beredning framförda förslaget att i den provisoriska lagen införa bestämmelser i ändamål att reglera den Kungl. Maj:t tillkommande dispensrätten, finner utskottet i likhet med departementschefen anledning icke föreligga att nu frångå den ståndpunkt, som i förevarande avseende under föregående år intagits av statsmakterna. Vidkommande den föreslagna tiden för förlängningen, tre år eller till den 1 januari 1933, biträder utskottet jämväl i denna del förslaget. Utskottet anser sig emellertid böra framhålla önskvärdheten av att arbetet för åväga-

bringande av en ny gruvlag måtte bedrivas så skyndsamt som omständigheterna det medgiva.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 18 april 1929.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, greve *Spens*, *Klefbeck*, *Schlyter*,
Svenson i *Eskhult**, *Fehr**, *Öhman* och *Jonsson* i *Lycksele*;

från andra kammaren: herrar *Björkman*, *Lindqvist* i *Halmstad*, *Lindley**,
Johansson i *Brånalt*, *Sjögren**, *Rudén*, *Grapenson** och *Bergström* i *Bäckland*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.